

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Aberdyfi
DYDDIAD	15th Hydref 2024
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	W.A. Stockford Harbwrfeistr Aberdyfi

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae llwybr y brif sianel fordwyo i harbwr Aberdyfi wedi parhau i gael ei fonitro drwy dymor yr haf. Mae natur ffisegol yr afon ac ardal yr harbwr yn parhau i newid.
- 1.2 Mae newid sylweddol i draethell i'r de o swyddfa'r harbwr wedi peri i rai angorfeydd sychu. Roedd angen adleoli dau gwch i angorfeydd eraill tua diwedd y tymor yn sgil hyn. Bydd y gwasanaeth yn cynnal archwiliadau ac arolygon pellach yn ystod misoedd y gaeaf.
- 1.3 Ar hyn o bryd, nid oes unrhyw Hysbysiad Lleol i Forwyr yn weithredol yn Harbwr Aberdyfi.
- 1.4 Disgwylir ymweliad gan archwiliwr o Dŷ'r Drindod, Awdurdod Goleudai yr ardal, yn ystod mis Hydref, i gynnal archwiliad ar gymorthyddion mordwyo o fewn terfynau'r harbwr. Bydd canlyniad yr archwiliad yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn ei gyfarfod nesaf.
- 1.5 Erbyn hyn, mae modd gweld pob Hysbysiad cyfredol i Forwyr ar gyfer y sir ar dudalen Morol gwefan Cyngor Gwynedd. Hysbysiadau Lleol i Forwyr.
<https://www.gwynedd.llyw.cymru/en/Residents/Leisure-parks-and-events/Maritime/Local-Notices-to-Mariners.aspx>
- 1.6 Dymuna'r Gwasanaeth bwysleisio pwysigrwydd cysylltu â swyddfa'r harbwr yn Aberdyfi i gael y wybodaeth ddiweddaraf am ddiogelwch mordwyo ac adroddiadau tywydd.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 Mae diddordeb positif wedi bod mewn ymholiadau angorfeydd y tymor hwn gan arwain at ddefnyddio angorfeydd newydd sydd wedi'u gosod yn nyfroedd yr harbwr. Mae dod o hyd i leoliadau addas i osod angorfeydd yn parhau'n her oherwydd maint y tywod sy'n symud o fewn yr harbwr.
- 2.2 Mae'r cynnydd yn y tywod sy'n casglu yn parhau i lesteirio defnydd y lithrfa sydd gyferbyn â Gorsaf y Bad Achub ac eiddo Clwb Hwyllo Dyfi. Gyda lefel y prif draeth fel y mae ar hyn o bryd, mae tynnu tywod o'r llithrfa yn parhau i fod yn broblem barhaus.
  - 2.2.1 Mae'r Gwasanaeth yn gwerthfawrogi'n fawr ymdrechion rhanddeiliaid lleol i ddod o hyd i ddatrysiad i gael gwared ar dywod o'r llithrfa. Ar ôl gwahanol dreialon, gobeithir

y gellir dod o hyd i ddatrysiad wrth brynu offer i olchi'r tywod oddi yna gyda chymorth y trai.

- 2.3 Bu staff Traeth Aberdyfi yn hollbwysig wrth drefnu galwad i bobl a oedd mewn trafferth yn Ynyslas ar ochr ddeheuol yr aber gan arwain at achub dau fywyd. Fe'u cymeradwywyd am eu gwyliadwriaeth trwy gydol y tymor.
- 2.3.1 Oherwydd y rhagolygon tywydd cyfnewidiol a gafwyd ar gyfer y rhan fwyaf o'r tymor, gwelodd y gwasanaeth fod yna ddyddiau prysur iawn pan fyddai nifer yr ymwelwyr yn cynyddu'n sylweddol. Roedd patrolau parhaus ar yr afon, y traeth a'r harbwr yn gymorth i gynnal tymor a aeth heibio heb fawr o ddigwyddiadau.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Cyn i dymor yr haf ddechrau cynhaliwyd gwaith cynnal a chadw blynyddol ar injans ac offer cwch patrôl yr harbwr. Mae cyfraniad y cwch yn amhrisiadwy i'r gwaith y mae'n rhaid i staff yr harbwr ei gynnal.
- 3.2 Cyn cyfnod y gwanwyn, cafodd y cymorthyddion mordwyo yn y sianel fordwyo eu cynnal a chadw, gan gynnwys prynu dwy lantern newydd wedi'u gosod ar y Bwi Allanol a Bwi Bar Rhif 1. Gwerthfawrogir yn fawr y cymorth a dderbyniwyd gan gontractwr angorfeydd lleol wrth gyflawni'r gwaith angenrheidiol ar y bwis yn y sianel.
- 3.3 Wrth i gyfnod y gaeaf nesáu, bydd cychod sydd yn nyfroedd yr harbwr a'u hangorfeydd perthnasol yn cael eu tynnu o'r dŵr gyda chymorth contractwr angorfeydd.
- 3.4 Cronnwyd sawl diwrnod ymatebol yn sgil gwaith i waredu a chladdu carcasau ar y blaendraeth. Gofynna'r gwasanaeth i unrhyw adroddiadau am garcasau ar y blaendraeth gynnwys gwybodaeth fanwl gywir am eu lleoliad, megis, what 3 words neu Gyfeirnod Grid.

H4 Materion Eraill

- 4.1 **Swyddfa'r Harbwrfeistr.** O ganlyniad i ddirywiad strwythurol yn swyddfa'r Harbwrfeistr, mae swyddfa dros dro ar ffurf caban symudol wedi'i gosod ar flaen yr harbwr, i gynorthwyo gyda chyfleusterau llesiant staff. Bydd staff yr harbwr yn symud i'r swyddfa symudol cyn cyfnod y gaeaf, cyn gynted ag y bydd y gwaith gosodiadau technegol a'r dodrefnu wedi'i gwblhau.
  - 4.1.1 Mae'r Gwasanaeth yn gweithio mewn partneriaeth ag adran Ymgynghoriaeth Cyngor Gwynedd i gynllunio ac adeiladu strwythur swyddfa newydd ar safle'r adeilad presennol.
- 4.2 **Compownd yr harbwr.** Fel rhan o raglen waith, bydd staff morwrol yn tacluso compownd yr harbwr yn ystod cyfnod y gaeaf. Bydd hyn yn cynnwys cael gwared ar unrhyw eitemau nad oes eu hangen a thrin y llystyfiant ar y safle.
- 4.3 **Heddlu Gogledd Cymru.** Mae Heddlu Gogledd Cymru wedi'n cynghori fod yr ymchwiliad i amgylchiadau'r digwyddiad ar yr afon ar 28 Mai y llynedd yn parhau. Mae'r ymchwiliad bellach wedi'i gyfeirio i Wasanaeth Erlyn y Goron.

H5 Digwyddiadau

5.1 Roedd y digwyddiadau a ganlyn ymysg y rhai a gynhaliwyd yn yr harbwr yn ystod cyfnod yr haf;

- Pencampwriaeth Badau Rasio Arfordir Cymru a gynhaliwyd ar 15 Mehefin. Mynychwyd y digwyddiad, a gafodd ei gynnal yn Aberdyfi am y tro cyntaf, gan lawer o bobl a derbyniwyd adborth gwych ar ei ôl. Mae'r gwasanaeth yn edrych ymlaen i'r digwyddiad gael ei gynnal yn Aberdyfi eto yn y dyfodol.
- Rhwyfo Môr Cymru Aberdyfi, Regata Blynyddol y Gynghrair Unedig a gynhaliwyd ar 14 Gorffennaf. Dyma regata rhwyfo ddymunol a llwyddiannus arall wedi'i harwain gan Glwb Rhwyfo Aberdyfi.
- WeSwimRun. *Swim / Run and Beat the Tide* 4km
- Aquathlon 26km Dyfi a ras nofio 13km Dyfi. Wedi'i chynnal yn yr afon ac ar y mynyddoedd oddi amgylch.

5.2 Dymuna'r Gwasanaeth atgoffa trefnwyr digwyddiadau o'r angen i roi gwybod mewn da bryd am unrhyw ddiwyddiad arfaethedig i ni er mwyn iddynt dderbyn caniatâd.

5.2 Wrth ystyried caniatáu unrhyw ddiwyddiad, bydd y Gwasanaeth yn rhoi sylw dyladwy i'r wybodaeth a dderbyniwyd yn manylu ar yr amgylchiadau, o ran unrhyw gyfyngiadau, amodau i'w gosod neu derfynau sydd eu hangen i sicrhau diogelwch y cyhoedd a'r staff.